

İspinozların Beslenmesi

Giriş

İspinozlar (*Fringillidae*)

-Bayağı ispinoz (*Fringilla coelebs*)
-Şakrak (*Pyrrhula pyrrhula*)
-Karabaşlı iskete (*Carduelis spinus*)
-Flurya (*Carduelis chloris*)
-Saka (*Carduelis carduelis*)
-Fanyata (*Carduelis cannabina*)
-Serçe (*Passer domesticus*)
-Huş ketenkuşu (*Acanthis flammea*)
-Kırmızı iskete (*Carduelis cucullata*)
-Mozambik kanaryası (*Serinus mozambicus*)
-Kanaryalar













Bayağı İspinoz (Fringilla coelebs)



Dağılımı
Avrupa, Batı Asya ve Kuzey Afrika.

Boy
Yaklaşık 15-16 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Bu türün erkekleri güzel ötüşleri ve belirgin renk ve işaretlerle dişilerinden ayrılır.

Sosyal Özellikler
Bayağı ispinozlar özellikle üreme dönemlerinde kendi bölgelerini yabancılara karşı şiddetle savunur. Bu özellikleri karışık salmalarda beslenmelerini daha az uygun hale getirir. Üreme sezonu boyunca çiftlerin ayrı kafes veya salmalara alınması daha iyi olmaktadır. Erkek ispinozlar ürüme dönemi boyunca diğer erkek ispinozlara karşı oldukça saldırgan bir tutum sergiler.

Bayağı İspinoz (Fringilla coelebs)

Uygun Barındırma Koşulları

Bayağı ispinozların barındırılmasında ladin ve kozalaklı ağaçlar gibi sürekli yeşil bitkileri içeren korunmuş salmalar tercih edilmelidir.

Ortam Sıcaklığı

Bu kuşlar değişik iklimlere mükemmel şekilde adapte olmaktadır. Korunaklı bir salmada dinlenebilecekleri bitkiler bulunduğunda salmada ayrı bir bölüm oluşturmaya gerek yoktur.

Yem

Avrupa ispinoz türleri için hazırlanmış yem karışımları temel diyet olarak kullanılabilir. Bayağı ispinozlar, un kurdu ve yaprak bitlerini, bunun yanı sıra meyveleri de severek tüketirler. Salmada veya kafeste gereksinimlerini karşılayacak düzeyde çözünebilir grit bulunmalıdır.

Mizaç

Bayağı ispinozlar üretim dönemi hariç genel olarak sakin kuşlardır. Erkekler güzel ötüşleriyle tanınmaktadır.

Bayağı İspinoz (Fringilla coelebs)

Üretim

Bayağı ispinozlar saplar, sökülmüş kenevir ipi, bitki kökleri vb her tür malzemeden yuva yapma konusunda oldukça yetenekli kuşlardır. Bayağı ispinozlar ortalama 3-4 yumurta yapar ve yumurtalara dişi kuş yatar. Yavrular yumurtadan 11-13 gün arasında çıkar. Yavrular özellikle ilk birkaç gün her iki ebeveyn tarafından beslenir, yavrular yüksek düzeyde yaprak biti, buffalo kurdu ve meyve sineğine gereksinim duyar. Gereksinim duydukları bu yemler günde birkaç kez olmak üzere yüksek düzeylerde verilmelidir. Genç bayağı ispinozlar 12-17 gün arasında tüylenirler, ancak bir süre daha ebeveynler tarafından beslenirler, ancak erkeğin ilgisi yavrular bağımsızlaşana kadar günden güne azalır. Bu aşamaya gelindiğinde yavrular yuvadan uzaklaştırılmalıdır, çünkü bu aşamadan sonra erkek kuş yavrulara (özellikle erkek yavrulara) saldırgan bir tutum sergileyebilir. Ebeveynler başarılı bir şekilde yılda birkaç kez kuluçkaya yatar.

Şakrak (Pyrrhula pyrrhula)



Dağılımı

Alttürleri Avrupa'dan Asya'nın derinliklerine kadar geniş alanlarda yayılım göstermektedir.

Boy

Yaklaşık 14-17 cm.

Cinsiyet Ayrımı

Cinsiyet ayrımı gözle kolaylıkla yapılabilir. Erkekler göz alıcı pembe-kırmızı göğüs tüylerine sahiptir, dişiler ise daha az renklidir.

Sosyal Özellikler

Şakraklar genellikle çiftler halinde barındırılsa da birkaç çift bir arada tutulabilir. İskete ve flurya gibi diğer ötücü kuşlar başta olmak üzere diğer türler ile oldukça geçimlidir.

Şakrak (Pyrrhula pyrrhula)

Uygun Barındırma Koşulları

Doğada şakraklar çam ağaçları ile birlikte odunsu büyümüş alanlarda yaşamayı tercih ederler. Sürekli yeşil çalı ve ağaçların bulunduğu, doğal ortamlarının taklit edildiği geniş dış salmalar şakrakların adaptasyonu için önemlidir. Kısmen karanlık, gölgeli salmalar güneşli ve açık salmalara göre daha uygundur. Biraz yeşillendirilirse geniş kafes ve iç salmalarda da rahatlıkla barındırılabilirler.

Ortam Sıcaklığı

Şakraklar Avrupa'da genellikle kafes ve salmalarda barındırılmakta ve sıcaklık değişimi, nem ve bazen de kış koşullarına kolaylıkla adapte olabilmektedir. Dikkat edilmesi gereken en önemli nokta kuşların rüzgâr ve yağmurdan korunabileceği alanlar oluşturmaktır.

Şakrak (Pyrrhula pyrrhula)

Yem

Şakraklar baskın olarak tohum yiyicilerdir. Şakraklar için hazırlanmış yem karışımları temel diyeti oluşturur. Ek olarak çim tohumu, karahindiba tomurcukları, meyve ağaçlarının tomurcukları ve çeşitli bitki tohumlarını, mevsime bağlı olarak böğürtleni severek tüketirler. Tohumlara ek olarak, düzenli olarak yeşil bitki ve çimlendirilmiş tohumlar verilmelidir. Özellikle çiftleşme sezonu öncesi, esnası ve sonrasında her tür böcek ve larvalarına gereksinim duyarlar. Yine gereksinimlerini karşılayacak düzeyde çözünebilir grit kafes veya salmalarında bulunmalıdır.

Mizaç

Şakraklar genellikle yeşillikler arasında bulunurlar. Uygun bakım koşulları mevcut ise kısa süre içerisinde uysallaşırlar. Erkeklerin ötüşü çok güzeldir. Genç kuşlara sahipleri tarafından kısa ıslık ezgileri öğretilebilir.

Şakrak (Pyrrhula pyrrhula)

Üretim

Dişi kadeh şeklindeki yuvayı hindistancevizi lifi ve çim köklerinden yapar ve yuvanın üzerini yumuşak malzeme ile kaplar. Şakraklar yuvalarını salmada çalılıklar içerisinde güvenli bölgelere yaparlar. İç salmalarda ve kafeslerde sepet yuvalıklar yeşillik ve dallarla gizlenebilir. Şakraklar bir kuluçkada açık maviden yeşile çalan koyu benekli 4-5 yumurta yapar, kuluçkadan dişi sorumludur. Yuvadan ayrılmaması için dişi erkek tarafından kuluçka süresince beslenir, 12-14 gün sonunda yavrular yumurtadan çıkar. Yavrular birkaç hafta içerisinde tüylenirler. Bu dönem içerisinde yavrular meyve sineği ve buffalo kurdu gibi canlı yemlere büyük gereksinim duyar, bu nedenle günde birkaç kez verilmesi gereklidir. Damızlık çift iyi bakım-besleme koşulları altında yılda 2-3 kez kuluçkaya yatabilir. Şakraklar tek eşlilikleriyle tanınmış kuşlardır. Birbirlerine son derece bağlıdırlar ve diğer kuşlara ilgi göstermezler.

Karabaşlı İskete (Carduelis spinus)



Dağılımı
Avrupa, Asya'nın ve Kuzey Afrika'nın bazı kısımları.

Boy
Yaklaşık 12 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Erkelerde baş kısmında siyah bir taç bulunur ve dişilere göre yeşil-sarı rengi daha belirgindir. Ayrıca erkekler ötüşleriyle de ayrılır.

Sosyal Özellikler
Karabaşlı isketeler oldukça toleranslı kuşlardır. Karışık salmalarda başarılı bir şekilde barındırılır ve herhangi bir soruna yol açmaz. Bu nedenle salmalarda ketenkuşları, fluryalar ve şakraklar gibi diğer Avrupa ispinozları ile birlikle barındırılabilir. Karabaşlı isketeler sahiplerinin elinden yem yiyebilecek kadar evcilleşebilirler.

Karabaşlı İskete (Carduelis spinus)

Uygun Barındırma Koşulları

Karabaşlı isketeler iç ve dış salmalar ile üretim kafeslerinde rahatlıkla barındırılabilir. Ancak bitkilendirilmiş dış salmalar en uygun olanıdır.

Ortam Sıcaklığı

Dış salmalarda korunaklı alanlar olduğu sürece herhangi bir sorun şekillenmez. Bu kuşlar bitkiler ve çalıları korunaklı alanlar olarak gördükleri için gereklidir. Sürekli yeşil kozalaklı ağaçlar ve ladin idealdir. Rüzgârdan korunmuş salmalarda normal kış koşullarında gecelemek için özel bölüm yapmaya gerek duyulmaz.

Yem

Karabaşlı isketelere yabani ötücü kuşlar için hazırlanan ve böcekler ile zenginleştirilmiş tohum karışımları verilebilir. Ancak canlı yem olarak böcekler ayrıca verilmelidir. Karabaşlı isketeler tam olgunlaşmamış tohumları da severek tüketirler. Gereksinim duydukları miktarda çözünebilir grit sürekli bulunmalıdır.

Karabaşlı İskete (Carduelis spinus)

Mizaç

Karabaşlı isketeler sakin kuşlardır ve kolaylıkla ürkmezler. Erkekleri öter, ancak genellikle pek melodik değildir.

Üretim

Karabaşlı isketeler yuvalarını yeşillikler içerisine kurmayı tercih eder. Her tür yuva materyali ile yuva yapabilirler. Dişi bir kuluçkada 4-5 yumurta yapar ve kuluçka süresi 13 gündür. Yavruların bakımını ebeveynlerin ikisi birden üstlenir. Yavrular neredeyse sadece küçük canlı böcekler ile beslenirler. Bu nedenle bu dönemde canlı yem verilmeye özen gösterilmelidir. Örümcekler, küçük un kurtları, buffalo kurtları, meyve sinekleri ve yaprak bitleri uygun canlı yemlerdir. Yavrular yaklaşık 18. günden sonra tüylenmeyi tamamlar. Bu dönemde halen kendisi beslenemediği için bir hafta kadar daha ebeveynler tarafından beslenir. Genç karabaşlı isketelerin tamamı dişilere benzer, ancak biraz daha solgun renklere sahiptir.

Flurya (Carduelis chloris)



Dağılımı
Avrupa, Batı Asya ve Kuzey Afrika.

Boy
Yaklaşık 14-15 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Erkekler dişilerden daha canlı renklere sahiptir. Erkekler ötüşleriyle de ayrılabilir.

Sosyal Özellikler
Fluryalar yüksek düzeyde sosyal ve barışçıl kuşlardır. Bu nedenle karışık salmalarda sorunsuz bir şekilde barındırılabilirler. Kanaryalar ile melez oluşturabildikleri için bir arada tutulmalarından kaçınılmalıdır.

Flurya (Carduelis chloris)

Uygun Barındırma Koşulları

Fluryalar bolca bitkilendirilmiş iç ve dış salmalarda rahatlıkla barındırılabilir. Kafeste de sorunsuz şekilde bakılabilir.

Ortam Sıcaklığı

İklime adaptasyonu mükemmeldir. Fluryalar rüzgârdan korunmuş dış salmalarda dahi sorunsuz şekilde bakılabilmektedir.

Yem

Fluryalar yabani ötücü kuşlar için hazırlanan tem karışımlarına kuşotu gibi taze bitki tohumlarının katılmasıyla beslenebilir. Fluryalar aynı zamanda yumurta maması, çim tohumu, böcekler, meyveler ve çimlendirilmiş tohumları da severek tüketirler. Gereksinim duydukları çözünebilir grit sürekli önlerinde bulundurulmalıdır.

Mizaç

Fluryalar salmanın her yerinde gözlenebilen sakin kuşlardır, ancak yeşillikler arasında bulunmayı daha çok tercih ederler.

Flurya (Carduelis chloris)

Üretim

Yuva materyali olarak bitki saplarını ve hindistancevizi liflerini tercih ederler. Yuvanın üstü hayvan kılları ve düşen tüylerle kaplanır. Yuvayı dişi kuş hazırlar ve kuluçkadan da dişi kuş sorumludur. Her bir kuluçkada ortalama 3-6 adet yumurta yapar, yavrular yumurtadan 13-15 günde çıkar. Yavruların tüylenme süresi olan iki hafta süresince her iki ebeveyn de yavruların beslenmesiyle ilgilenir. İyi bakılan çiftler üreme sezonunda birkaç kez kuluçkaya yatabilir. Yavrular ebeveynleri tarafından herhangi bir sorunla karşılaşmaksızın yuvadan ayrılır. Kafeste üretimi yapılan fluryalarda yuva yeşillikler ile gizlenirse başarı artar.

Saka (Carduelis carduelis)



Dağılımı
Avrupa, Batı ve Orta Asya ile Kuzey Afrika.

Boy
Yaklaşık 12-17 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Cinsiyet ayrımını bakarak yapmak çok kolay değildir. Erkeklerin gagaları nispeten daha uzundur ve kırmızı maske daha fazla geriye doğru uzanmıştır. Erkeklerin bıyıkları ve kanat kıvrımları koyu siyah iken dişilerde kahverengi-gridir. Bu türün hem erkekleri hem de dişileri öter.

Sosyal Özellikler
Bu kuşlar çoğunlukla karışık salmalarda veya aynı türden kuşların bulunduğu salmalara kolayca adapte olabilir. Melez oluşturabildikleri için eğer melez alınmak istenmiyorsa kanaryalarla birlikte barındırılmaları uygun değildir.

Saka (Carduelis carduelis)

Uygun Barındırma Koşulları

Sakalar havadar dış salmalarda, iç salmalarda veya kafeslerde rahatlıkla barındırılabilir. Kuşların uyum sağlaması açısından bol miktarda yeşillendirme büyük kolaylık sağlar.

Ortam Sıcaklığı

Sakalar salmalar korunaklı olduğu müddetçe soğuk iklime kolaylıkla adapte olabilirler. Eğer salma rüzgâr alıyorsa ve yeterli yeşillendirme yapılmamışsa önlem almak gereklidir.

Yem

Sakalar yabani ötücü kuşlar için hazırlanan tem karışımlarını severek tüketir. Diğer tohum yiyicilerde olduğu gibi sivri gritlere gereksinim duyarlar. Bu kuşlar devedikeni tohumuna oldukça düşkündür, bu nedenle sorunsuz bir şekilde verilebilir. Bu kuşlar aynı zamanda böcekler, yumurta maması, meyveler ve yeşillikleri de severek tüketir.

Saka (Carduelis carduelis)

Mizaç

Erkeklerin oldukça güzel ve net ötüşleri vardır. Bazı dişiler de öter ancak ötüşleri daha az etkileyicidir.

Üretim

Sakalar yuvalarını salmanın en yüksek kısmına inşa eder. Sakalar bir kuluçkada 3-6 adet açık mavi renkli ve kahverengi benekli yumurta yapar. Dişi tarafından gerçekleştirilen kuluçka 13-15 gün sürer. Yavrular yumurtadan çıktıktan sonra tohum yemlere ek olarak az miktarda böcekler (larvaları, yumurtaları ve pupaları) verilebilir. Aynı zamanda yeşil bitkiler, yumurta maması, çimlendirilmiş tohumlar ve meyveler de verilebilir. Hayvansal protein kaynağı olarak yaprak biti, buffalo kurdu ve un kurdu verilebilir. Yavrular 2-3 hafta içerisinde tüylenirler. Bu aşamadan sonra da yavrular genellikle erkek öncelikli olmak üzere ebeveynleri tarafından bağımsız oluncaya kadar beslenirler. Genç kuşlar bu aşamada henüz yetişkin renklerine sahip değildir, birkaç hafta sonra yetişkin renklerine sahip olurlar. İyi bakılan çiftler yavrular ayrıldıktan sonra yeniden kuluçka hazırlığı yapar.

Fanyata (Ketenkuşu - Carduelis cannabina)



Dağılımı
Avrupa, Güneybatı Asya ve Kuzey Afrika.

Boy
Yaklaşık 13-14 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Erkekler sadece üreme sezonunda ayırt edilebilirler. Bu dönemde taç kısmında ve göğsünde koyu kırmızı tüylere sahiptir. Üreme sezonu dışında dişiler erkeklere göre daha geniş göğüs bantlarına sahiptir. Sadece erkekler öter.

Sosyal Özellikler
Fanyatalar oldukça toleranslı ve barışçıl kuşlardır. Karışık salmalar için son derece uygundur. Çiftler olarak veya küçük gruplar halinde barındırılabilir.

Fanyata (Ketenkuşu - Carduelis cannabina)

Uygun Barındırma Koşulları

Fanyatalar boş salmalarda kendilerini güvensiz hisseder. Bu kuşlar için geniş ve bolca bitkilendirilmiş salmalar uygundur. Bitki olarak sürekli yeşil kalabilen türler tercih edilmelidir.

Ortam Sıcaklığı

Korunaklı salmalarda rahatlıkla yaşayabilirler ancak geceleri kalabilecekleri yerler yapmak uygundur.

Yem

Tam olgunlaşmamış tohumların eklendiği Avrupa ispinozları için hazırlanan yem karışımları uygundur. Yeşil bitkileri, meyveleri, yumurta mamasını ve çimlendirilmiş tohumları severek tüketirler. Gereksinim duydukları düzeyde çözünebilir grit önlerinde hazır bulunmalıdır.

Mizaç

Uçmayı seven kuşlardır ancak çoğunlukla yerde yaşarlar. Bazen oldukça hareketli ve telaşlı olabilirler. Bu türün erkekleri üreme sezonu dışında da ötüşleriyle tanınırlar.

Fanyata (Ketenkuşu - Carduelis cannabina)

Üretim

Diğer türler tarafından rahatsız edilmedikleri sürece salmalarda üremeye hevesli kuşlardır. Yerden yaklaşık 1 m yükseklikte ve yoğun çalılıkta yuva kurmayı tercih ederler. Yuva yapımında herhangi bir tür materyali tercih edebilirler. Kendilerini rahat hissettikleri sürece kutu veya sepet yuvalıklara da yuva yapabilirler. Yuva yapımından ve kuluçkadan tamamen dişi sorumludur. Bir kuluçkada 4-6 adet koyu benekli açık mavi yumurta yapar. Kuluçka süresi 14-16 gündür. Kuluçkadan çıktıktan sonraki ilk bir hafta yavrular kursak sütüyle birlikte küçük böcekler ile beslenirler. Bu dönemde böcekler ve larvaları düzenli olarak verilmelidir. Yavruların beslenmesinden her iki ebeveyn de sorumludur. Yavrular yaklaşık 14 günde tüylenirler, ancak bir hafta ya da daha uzun bir süre daha ebeveynler tarafından beslenirler. Fanyatalar eşlerine sadakatli kuşlardır, bu nedenle iyi geçinen çiftler birbirinden ayrılmamalıdır.

Serçe (Passer domesticus)

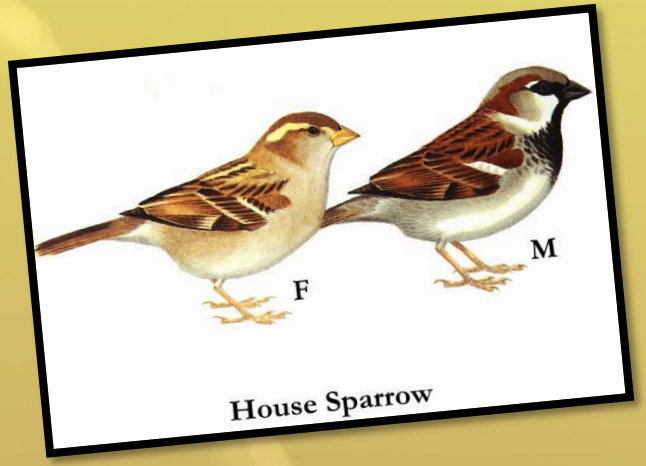

Dağılımı
İnsanların yaşadığı her yerde bulunur.

Boy
Yaklaşık 15 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Erkeklerin kafa ve sırt tüyleri kestane rengidir ve göğüs kısmına doğru inen siyah bir yakaya sahiptir. Dişiler daha donuk renklidir ve sırt tüylerinde geniş bantlar bulunur.

Sosyal Özellikler
Bu kuşlar üreme sezonu dışında diğer türlerle birlikte tutulabilir. Üreme sezonu başladığında ise diğer kuşlara karşı ve oldukça saldırganlaşır. Bu dönemde bu kuşların ayrılması gereklidir.

Serçe (Passer domesticus)

Uygun Barındırma Koşulları
Serçeler en ideal şekilde yeşillendirilmiş dış salmalarda barındırılırlar.

Ortam Sıcaklığı
Yeşillendirilmiş ve korunaklı dış salmalarda normal kış koşullarında rahatlıkla yaşarlar.

Yem
Ötücü kuşlar için hazırlanan karışık tohumlara böcek içeren karışımların eklenmesiyle beslenebilir. Buna ek olarak canlı böcekler, taze tohumlar ve yeşillik verilmelidir. Önlerinde yeterli düzeyde çözünebilir grit bulunmalıdır.

Serçe (Passer domesticus)

Mizaç

Serçeler genellikle sakin, bazen de huzursuzluk gösterebilen kuşlardır. Kendilerini güvende hissetmediklerinde yeşillikler arasına saklanırlar. Banyo yapmaktan oldukça hoşlandıkları için salmalarda banyoluklar bulundurulabilir. Ancak kirli suyu içmelerini önlemek için su birkaç saat sonra uzaklaştırılmalıdır.

Üretim

Serçeler yuvalarını kapalı kutu yuvalıklara, çalılık içerisinde veya mümkünse saçak altlarına yapmayı tercih eder. Her tüy yuva materyalini yuva yapımı için kullanırlar. Dişi bir kuluçkada ortalama 4-6 adet yumurta yapar. Kuluçka süresi 13-14 gündür. Tüylenme süresi yaklaşık 17-18 gündür ve bu süre boyunca ebeveynler tarafından beslenirler. Üreme sezonunda birkaç kez kuluçkaya yatabilirler.

Huş Ketenkuşu (Acanthis flammea)



Dağılımı
Avrupa'nın bazı bölgeleri.

Boy
Alttüre bağlı olarak 11,5-14,5 cm arasında değişir.

Cinsiyet Ayrımı
Erkekler parlak kırmızı göğüs, boyun, yanak ve karınları ile tanınır ve vücut çizgileri dişilerdeki kadar geniş değildir. Ayrıca erkeklerin renkleri dişilere göre biraz daha belirgindir. Her iki cinsiyette de başın üzerinde kırmızı bir şapka bulunur.

Sosyal Özellikler
Huş ketenkuşları karışık salmalarda rahatlıkla barındırılabilen oldukça toleranslı kuşlardır. Diğer Avrupa ispinozları ile birlikte tutulabilirler. Huş ketenkuşları oldukça arkadaş canlısı ve evcilleşmeye müsait kuşlardır. İyi bakıldıklarında kısa sürede sahiplerinin elinden yem yemeye alışırlar.

Huş Ketenkuşu (Acanthis flammea)

Uygun Barındırma Koşulları

İç ve dış salmalar ile üretim kafesleri bu kuşlar için uygundur. Dış salmaların yeşillendirilmesi daha uygun olmaktadır.

Ortam Sıcaklığı

Bolca yeşillendirilmiş ve korunaklı dış salmalarda normal kış koşullarında rahatlıkla yaşarlar.

Yem

Ötücü kuşlar için hazırlanan karışık tohumlara böcek içeren karışımların eklenmesiyle beslenebilir. Buna ek olarak canlı böcekler, taze tohumlar ve yeşillik verilmelidir. Önlerinde yeterli düzeyde çözünebilir grit bulunmalıdır.

Mizaç

Huş ketenkuşları genellikle sakin ve evcil kuşlardır. Bu türün erkekleri öter ancak ötüş pek melodik değildir.

Huş Ketenkuşu (Acanthis flammea)

Üretim

Huş ketenkuşlarının üretimi zor değildir. Flurya ile birlikte acemi Avrupa ispinozu yetiştiricileri için ideal kuşlar olarak adlandırılırlar. Salmalarda üretimden daha iyi sonuç alındığı bildirilmiştir. Salmalarda yuvalarını yeşillikler arasına yaparlar. Yuva yapımında her tür yuva materyalini kullanabilirler. Dişiler bir kuluçkada 4-5 yumurta yapar, kuluçka süresi 13 gündür. Kuluçkadan sadece dişiler sorumludur ancak yavruların beslenmesiyle her iki ebeveyn birlikte ilgilenirler. Yavruların beslenmesi sürecinde günde birkaç kez un kurdu, buffalo kurdu, örümcekle, meyve sinekleri ve yaprak bitleri gibi canlı böcekler verilmelidir. Yavrular yaklaşık 18 günde tüylenirler.

Kırmızı İskete (Carduelis cucullata)



Dağılımı
Venezuela ve Kolombiya.

Boy
11-12 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Cinsiyet ayrımı belirgindir. Bu türün erkekleri parlak kırmızıdır, kanat ve baş bölgeleri siyahtır. Dişilerde ise tüm bu renkler daha solgundur.

Sosyal Özellikler
Kırmızı isketeler diğer bütün kafes kuşları ile geçimlidir. Ancak üreme sezonunda erkekler diğer kuşlara karşı saldırganlaşabilir. Bu nedenle üreme dönemlerinde ayrı tutulmaları daha uygundur. Melez oluşturabildiklerinden kanaryalar ile bir arada tutulmaları tavsiye edilmez. Ancak, kanaryalar ile melezleme sonucu güzel renk ve desenler de elde edilebilir. Fakat bu tip çaprazlama çalışmaları elde edilecek sonuçlar açık olmadıkça yapılmamalıdır.

Kırmızı İskete (Carduelis cucullata)

Uygun Barındırma Koşulları

İç ve dış salmalar ile üretim kafesleri bu kuşlar için uygundur. Yüksek yerlerde uyumayı sevdikleri için salmalarda yüksek ağaçlar bulundurulabilir.

Ortam Sıcaklığı

Kırmızı isketeler her tür iklime kolay adapte olabilirler.

Yem

Temel diyet olarak yabani ötücü kuşlar için hazırlanan tohum karışımı ile kanarya tohum karışımı kombinasyonu kullanılabilir. Az miktarlarda da olsa özellikle üreme sezonunda yumurta maması, böcek ve çimlendirilmiş tohumları tüketirler. Yeşil bitkileri severek tüketirler, ancak sağlık problemlerine yol açmamak için kısıtlı miktarlarda verilmelidir. Bütün tohum yiyicilerde olduğu gibi kırmızı isketelerin de önlerinde çözünebilir grit sürekli bulunmalıdır.

Kırmızı İskete (Carduelis cucullata)

Mizaç

Kırmızı isketeler hızlı, hareketli ve meraklı kuşlardır. Sadece erkekler öter. Güneşi ve banyo yapmayı severler.

Üretim

Kırmızı isketeler çoğunlukla yuvalarını sepet yuvalıklara yapar. Bir kuluçkada ortalama 3-4 yumurta olur. Kuluçkadan sadece dişi sorumludur. Kuluçka süresince erkek dişiyi sürekli besleyerek yumurtaların başıboş kalmasını önler. Yavrular 12-14 gün sonra yumurtadan çıkar ve 16-18 gün içerisinde tüylenirler. Ancak bu süreçte de kendi başlarına beslenemezler, yaklaşık 6 haftalıkken tam olarak bağımsızlaşırlar. Bu süreçten sonra yavrular ebeveynlerinden ayrılmalıdır.

Mozambik Kanaryası (Serinus Mozambicus)



Dağılımı
Afrika.

Boy
11-12 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Erkekler düz sarı göğse sahipken dişilerde sarının üzerinde zincir oluşturan koyu bölgeler bulunur. Erkeklerdeki tüm renkler dişilere göre daha canlıdır.

Sosyal Özellikler
Doğal ortamlarında bu kuşlar sürüler halinde yaşar. Diğer kafes kuşları bu açık sarı Afrika kuşundan pek korkmazlar. Bu nedenle de karışık salmalarda bakılmak için uygundur. Melez almak istenmiyorsa kanaryalarla bir arada tutmaktan kaçınılmalıdır.

Mozambik Kanaryası (Serinus Mozambicus)

Uygun Barındırma Koşulları

Bu kuşlar en çok dış salmalardan hoşlanırlar. Bitkili salmaları severler, ancak bitki bulunması zorunlu değildir. İç salmalarda ve kafeslerde de sorunsuz şekilde bakılabilir. Ötüşü nedeniyle erkekler genelde kafeste tutulur. Bu kuşların yağlanmaması için yeterli düzeyde hareket etmesi önemlidir. Aşırı yemlemeden kaçınılmalıdır. Güzel olan vücut şeklini koruması için uzun kafeslerde geniş tünek aralıkları bırakılarak uçması sağlanmalıdır.

Ortam Sıcaklığı

Mozambik kanaryaları her tür iklime kolay adapte olabilirler.

Yem

Temel diyet olarak küçük tropik kuşlar için hazırlanan tohum karışımı kullanılabilir. Ek olarak darı, kendir ve çim tohumu verilebilir. Küçük meyve parçalarından hoşlanırlar, ancak fazla verilmemelidir. Üreme sezonunda canlı yemlere ve yumurta mamasına gereksinim duyarlar. Gereksinim duydukları düzeyde çözünebilir grit önlerinde hazır bulunmalıdır.

Mozambik Kanaryası (Serinus Mozambicus)

Mizaç

Erkekleri çok güzel bir ötüşe sahiptir, üreme dönemlerinde uzun süreler ötebilirler. Eğer erkek tek başına tutuluyorsa sürekli ötüm gösterebilir.

Üretim

Yuva yapımında tamamen dişi sorumludur ve yuva materyali olarak kısa kesilmiş keten ip ve kuru ve yumuşak bitki saplarını tercih ederler. Dişiler bir kuluçkada 2-4 adet yumurta yapar. Kuluçkaya çoğunlukla dişi yatar ancak özellikle geceleri erkekler de yuvada gözlenebilir. Yavrular yumurtadan yaklaşık 13 günde çıkar ve her iki ebeveyn tarafından beslenir. Ortalama üç hafta içerisinde yavrular tüylenir. Bu süreden sonra birkaç hafta daha yavrular erkek tarafından beslenir. Yavruların bağımsızlaştıkları anda ayrılmaları tavsiye edilmektedir, çünkü erkek genellikle daha fazla tolerans göstermemektedir. Yavruların yetişkin tüylerine sahip olmaları yaklaşık bir yılı almaktadır. Bu dönemden sonra gençlerle dişiyi ayırt etmek güçtür. İyi bakılan çiftler yılda birkaç kez kuluçka yapabilirler.

Kanaryalar

Dağılımı

Evcil kanaryalar doğada bulunmaz. Günümüz kanaryalarının atası olan vahşi kanaryalar Kanarya Adası ve Maderia'da bulunmaktadır. Evcil kanaryalar, kısmen vahşi kanaryalarla diğer ispinoz türlerinin çaprazlanması sonucu, kısmen de belirli özelliklerin seleksiyonu ve elde edilen mutasyonların tutulmasıyla meydana gelmiştir.

Boy

Türe göre çeşitlilik göstermektedir. Vahşi kanaryalar 12-13 cm iken renk kanaryaları yaklaşık 14 cm boyundadır. En büyük ırk kanaryası olan Lancashire kanaryası ise 22-23 cm boya ulaşmaktadır. Küçük kanarya ırkları olan Gloster, Japon Hoso, İspanyol Timbrado ve Fife Fancy kanaryaları ise yaklaşık 11,5 cm uzunluğundadır.

Kanaryalar

Cinsiyet Ayrımı

Kanaryalarda cinsiyet ayrımını gözlemlemek güçtür. Üretim sezonu yaklaştığında deneyimli yetiştiriciler kloakanın pozisyon ve boyutuna göre cinsiyet ayrımı gerçekleştirebilir. Buna ek olarak üremeye hazır dişilerde karın bölgesi neredeyse kelleşmiştir. Bu dönemde sadece erkekler öter.

Sosyal Özellikler

Kanaryalar kendi türüne ve diğer kuşlara karşı oldukça yakınlık gösterebilen kuşlardır. Genellikle saldırgan değillerdir. Diğer ispinoz türleriyle birlikte barındırılmaları olası melezleşme yüzünden tavsiye edilmemektedir. Bazı ispinoz türleri kanaryalar ile birlikte üretkenlik özelliği olmayan (kısır) melezler oluşturur.

Kanaryalar

Uygun Barındırma Koşulları

Kanaryalar gerçekten çok yönlü kuşlardır. Evlerin yaşam alanlarında bakıldığı gibi, üretim kafesi, iç ve dış salmalarda bakılabilir. Bitkilerden hoşlanırlar, ancak bu kuşların refahı açısından bitkilendirmenin bir önemi yoktur. Erkekler güzel ötüşleri nedeniyle çoğunlukla ayrı kafeslerde tutulur.

Ortam Sıcaklığı

Birçok kanarya türü iklime kolaylıkla adapte olabilir.

Yem

Piyasada bulunan hazır tohum karışımları temel diyeti oluşturur. Bunun yanı sıra diyet yumurta maması (özellikle üreme sezonunda), taze tohumlar ve yeşillik ile desteklenir. Kanaryalar arada bir verilen elma gibi meyveleri de severek tüketir. Gereksinim duydukları düzeyde çözünebilir grit önlerinde sürekli bulunmalıdır.

Kanaryalar

Mizaç

Irkı ne olursa olsun bütün erkek kanaryalar öter. Ancak ötüm kanaryaları diğerlerine göre daha iyi ötücülerdir. Bütün kanarya türleri banyo yapmaktan hoşlanır. Bu kuşların karakteri türe bağlı olarak değişkenlik gösterir. Örneğin diğer bütün kanarya türleri oldukça hareketli iken Norwich kanaryaları oldukça sakindir. Kanaryalara sakince yaklaşılırsa kısa sürede sahibine alışır, ancak muhabbet kuşları ya da papağan türleri kadar evcilleşmez.

Kanaryalar

Üretim

Kanaryalar üretim kafeslerinde sorunsuz şekilde üretilebilir. Ortalama bir kanarya üretim kafesi 35-40 cm yükseklik, 30 cm genişlik ve 30 cm derinlikte olmalıdır. Böyle bir kafeste çift, üretim sezonu boyunca rahat bir şekilde bakılabilir. Kanaryalar sepet, yarı açık kutu veya yarı açık tel yuvalıkları tercih eder. Çeşitli yuva materyallerini yuva yapımında kullanabilirler. Dişi bir kuluçkada ortalama 4-5 adet yumurta yapar. Kuluçka süresi 13-14 gündür. Ebeveynler yavrularını sadece tohumlarla değil, yumurta maması ile de besler. Yumurta maması ebeveynlerin gereksinimini karşılamasının yanında yavrular için gerekli olan hayvansal protein gereksiniminin karşılanması açısından yaşamsal önem taşır. Yavrular 14 günlük yaşa geldiklerinde tüylenmiş olurlar. Ancak bu dönemden sonra da bağımsızlaşana kadar ebeveynleri tarafından beslenirler. İyi kondisyonlu çiftler sezon boyunca birkaç kez kuluçkaya yatar.



Mumgagaların Beslenmesi

Veteriner Fakültesi Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı

Giriş

Mumgagalar (*Estrildidae*)

-Kesikboyun ispinozu (*Amandina fascinata*)
-Java ispinozu (*Padda oryzivora*)
-Rahibe ispinozu (*Lonchura malacca*)
-Bengal ispinozu (*Lonchura domestica*)
-Papağan ispinozları (*Erythrurua sp.*)
-Çilek ispinozu (*Amandava amandava*)
-Gouldian ispinozu (*Chloebia gouldiae*)
-Elmas ispinozu (*Emblema guttata*)
-Yıldız ispinozu (*Neochmia ruficauda*)
-Uzun kuyruklu çim ispinozu (*Poephila acuticauda*)
-Baykuş ispinozu (*Poephila bichenovii*)
-Zebra ispinozu (*Poephila guttata*)













Veteriner Fakültesi Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı

Kesikboyun İspinozu (Amandina fascinata)



Dağılımı
Afrika.

Boy
Yaklaşık 12-13 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Cinsiyet ayrımı ergin kuşlarda gözle kolaylıkla yapılabilir. Erkeklerde boyun bölgesinde kırmızı bir bant bulunur, dişiler ise yoktur.

Sosyal Özellikler
Genellikle uyumlu kuşlardır ancak üreme sezonunda erkekler oldukça agresif davranışlar sergileyebilir.

Kesikboyun İspinozu (Amandina fascinata)

Uygun Barındırma Koşulları

İç ortam veya dış salmalarda rahatlıkla barındırılabilir. Ortamın yeşilliklerle donatılması önemlidir. Üreme dönemlerinde geniş üretim kafeslerinde de tutulabilirler.

Ortam Sıcaklığı

Kesikboyun ispinozları ekstrem koşullar olmadığı sürece her tür iklim koşullarına kolaylıkla adapte olabilirler.

Yem

Kesikboyun ispinozları baskın olarak tohum yiyicilerdir. Ek olarak çimlendirilmiş tohumlar, yumurta maması, yeşillikler ve böcek içeren karışımları özellikle üreme döneminde tüketirler. Gereksinimlerini karşılayacak düzeyde çözünebilir grit kafes veya salmalarında bulunmalıdır.

Kesikboyun İspinozu (Amandina fascinata)

Mizaç

Kesikboyun ispinozları hareketli kuşlardır. Diğer türlerin aksine korkak ve çekingen kuşlar değillerdir.

Üretim

Üretim döneminde diğer kuşlar ile birlikte barındırıldığında problemler oluştuğu için ayrı tutulmalıdırlar. Bir kuluçkada yaklaşık 4-6 yumurta yaparlar, 12-14 gün sonunda yavrular yumurtadan çıkar. Yavrular ilk iki hafta ebeveynler tarafından beslenirler ve 3-4 ay sonunda erişkin tüylerine kavuşurlar.

Java İspinozu (Padda oryzivora)



Dağılımı
Endonezya, Çin'in batısı ve Filipinler.

Boy
13-14 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Cinsiyet ayrımı güçtür. Erkeklerde nispeten baha büyük ve daha parlak kırmızı bir gaga bulunur. Yine erkeklerde göz halkaları nispeten daha belirgindir. Sadece erkekler öter.

Sosyal Özellikler
Java ispinozları sakin kuşlardır, karışık salmalarda rahatlıkla barındırılabilir, ancak büyüklüğü ve görüntüsü itibariyle diğer ispinoz türleri java ispinozuna karşı oldukça çekingendir.

Java İspinozu (Padda oryzivora)

Uygun Barındırma Koşulları

Java ispinozları iç ortam veya dış salmalarda rahatlıkla barındırılabilir. Ortamın yeşilliklerle donatılması zorunlu olmamakla birlikte tavsiye edilmektedir. Kafeste barındırılacaksa yağlanma riskine karşı büyük kafesler tercih edilmelidir.

Ortam Sıcaklığı

Java ispinozları ekstrem koşullar olmadığı sürece her tür iklim koşullarına kolaylıkla adapte olabilirler. Çok soğuk dönemlerde dış salmada barındırılan kuşlar ısıtılmalı veya kuşlar iç salmalara alınmalıdır.

Yem

Temel ispinoz tohum karışımına pirinç kepeği ve bir miktar kırılmış pirinç katılarak beslenebilirler. Böcekler, yumurta maması ve çimlendirilmiş tohumları da severek tüketirler.

Java İspinozu (Padda oryzivora)

Mizaç

Java ispinozları hareketli ve meraklı kuşlardır. Banyo yapmayı oldukça severler.

Üretim

Java ispinozlarında yuva yapımından başlıca erkek sorumludur. Bir kuluçkada yaklaşık 4-6 yumurta yaparlar, 12-14 gün sonunda yavrular yumurtadan çıkar. Yavrular ilk iki hafta ebeveynler tarafından beslenirler ve 3-4 ay sonunda erişkin tüylerine kavuşurlar.

Rahibe İspinozu (Lonchura malacca)



Dağılımı
Hindistan'ın güneybatısı ve Sri Lanka.

Boy
11-12 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Cinsiyet ayrımı neredeyse imkansızdır. Dış görünüş bakımından cinsiyetler arasında fark yoktur. Sadece erkekler öter, ancak ötüş oldukça sessiz olduğu için gırtlak tüylerindeki titreşimleri gözlemlemek gereklidir.

Sosyal Özellikler
Rahibe ispinozları sakin kuşlardır, karışık salmalarda rahatlıkla barındırılabilir, eşlerini kendileri seçtikleri için sürüler halinde barındırılmaları gerekir.

Rahibe İspinozu (Lonchura malacca)

Uygun Barındırma Koşulları

Rahibe ispinozları iç ortam veya dış salmalarda rahatlıkla barındırılabilir. Kafeste barındırılacaksa yağlanma riskine karşı büyük kafesler tercih edilmelidir.

Ortam Sıcaklığı

Rahibe ispinozları ekstrem koşullar olmadığı sürece her tür iklim koşullarına kolaylıkla adapte olabilirler.

Yem

Temel olarak tohum yiyiciler oldukları için ispinoz karışımı ile beslenebilirler, yumurta maması ve çimlendirilmiş tohumları da severek tüketirler.

Rahibe İspinozu (Lonchura malacca)

Mizaç

Topluluk halinde yaşamayı seven kuşlardır, en başarılı şekilde küçük gruplar halinde geniş salmalarda barındırılırlar. Böyle bir ortamda oldukça canlı ve hareketli kuşlardır.

Üretim

Cinsiyet ayrımı oldukça güç olduğu ve eşlerini kendileri seçtikleri için en iyi yöntem genç kuşlardan bir koloni oluşturularak eşlerini kendilerinin seçmelerini sağlamaktır. Bir kuluçkada 3-5 yumurta yaparlar, kuluçka süresi 12-14 gündür. Yavrular ilk 4-5 hafta boyunca bağımsızlığına kavuşana kadar ebeveynler tarafından beslenirler.

Bengal İspinozu (Lonchura domestica)



Dağılımı

Bu tür doğada bulunmaz, Japon ve Çinli kuşseverler tarafından farklı lonchura türlerinin çaprazlanmasıyla meydana getirilmiştir.

Boy

11-12 cm.

Cinsiyet Ayrımı

Cinsiyet ayrımı güçtür. Dış görünüş bakımından cinsiyetler arasında fark yoktur. Sadece erkeklerde kısık bir ötüş mevcuttur.

Sosyal Özellikler

Bengal ispinozları sadece diğer ispinozlar değil tüm kuş türleri ile de son derece barışçıl kuşlardır. Bu nedenle birlikte barındırılacakları ortamda fırsatçı ve kavgacı kuşlar ile birlikte barındırılmamaları gerekir.

Bengal İspinozu (Lonchura domestica)

Uygun Barındırma Koşulları

Bengal ispinozları iç ortam veya dış salmalarda veya kafeslerde rahatlıkla barındırılabilir.

Ortam Sıcaklığı

Bengal ispinozları dayanıklı kuşlardır, her tür iklim koşullarına kolaylıkla adapte olabilirler.

Yem

Temel olarak tohum yiyiciler oldukları için ispinoz karışımı ile beslenebilirler, yumurta maması ve çimlendirilmiş tohumları da severek tüketirler.

Bengal İspinozu (Lonchura domestica)

Mizaç

Topluluk halinde yaşamayı seven kuşlardır, en başarılı şekilde küçük gruplar halinde geniş salmalarda barındırılırlar. Banyo yapmaktan oldukça hoşlanırlar. Geceleri yumurta olsun olmasın yuvada topluluklar halinde uyurlar.

Üretim

Diğer mumgagaların aksine üretilmelerinde salma yerine kafeslerde daha iyi sonuç alınmaktadır. Bir kuluçkada 5-7 yumurta yaparlar, kuluçka süresi 14 gündür. Yavrular bağımsızlığına kavuşana kadar ebeveynler tarafından beslenirler.

Gouldian İspinozu (Chloebia gouldiae)



Dağılımı
Kuzey Avustralya.

Boy
13-14 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Dişiler üreme dönemindeki daha donuk renkleri ve daha koyu renkteki gagaları ile ayırt edilirler, kafanın arkasındaki mavi bant çoğunlukla dişilerde bulunmaz.

Sosyal Özellikler
Gouldian ispinozları son derece barışçıl kuşlardır. Erkekler üreme sezonu da dahil olmak üzere agresiflik göstermez. Geniş salmalarda barındırılan kuşlarda dişilerin eşlerini seçtikleri için erkek sayısı dişiden fazla olmalıdır.

Gouldian İspinozu (Chloebia gouldiae)

Uygun Barındırma Koşulları

Gouldian ispinozları iç ortam veya dış salmalarda veya kafeslerde rahatlıkla barındırılabilir. İç ortamda tutulan kuşların gün ışını görmesi sağlanmalıdır.

Ortam Sıcaklığı

Gouldian ispinozları sıcak ortamda barındırılabilen kuşlardır. İdeal ortam sıcaklıkları 15-25 °C arasındadır.

Yem

İspinoz karışımı ile beslenebilirler; böcekler, yumurta maması ve çimlendirilmiş tohumları da severek tüketirler.

Gouldian İspinozu (Chloebia gouldiae)

Mizaç

Topluluk halinde yaşamayı seven kuşlardır, en başarılı şekilde küçük gruplar halinde geniş salmalarda barındırılırlar.

Üretim

Üretimi deneyim gerektiren kuşlardır. Özellikle dişinin kuluçkanın ortasında yuvayı terk etmesi sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Bu nedenle bengal ispinozları çoğunlukla bu kuşların üretiminde bakıcı olarak kullanılmaktadır. 14 süren kuluçkada dişi 4-8 yumurta yapar. Yavrular 6-8 hafta süresince ebeveynleri tarafından bakılır.

Zebra İspinozu (Poephila guttata)



Dağılımı
Avustralya.

Boy
10-12 cm.

Cinsiyet Ayrımı
Bazı mutasyonları haricinde erkeklerde bulunan yanak rengi dişilerde gözlenmez. Ayrıca dişilerde gaga rengi daha soluktur.

Sosyal Özellikler
Genellikle sürüler halinde barındırılır. Üreme dönemleri haricinde sakin kuşlardır.

Zebra İspinozu (Poephila guttata)

Uygun Barındırma Koşulları

Zebra ispinozları iç ortam veya dış salmalarda veya kafeslerde rahatlıkla barındırılabilir.

Ortam Sıcaklığı

Zebra ispinozları dayanıklı kuşlardır, her tür iklim koşullarına kolaylıkla adapte olabilirler.

Yem

İspinoz karışımı ile beslenebilirler; yumurta maması ve çimlendirilmiş tohumların üreme döneminde verilmesi gerekir.

Zebra İspinozu (Poephila guttata)

Mizaç

Topluluk halinde yaşamayı seven kuşlardır, geceleri yuvada uyumayı tercih ederler.

Üretim

Üretimi en kolay olan kuşlardandır. Sürü halinde barındırılan kuşlarda çift sayısından daha fazla sayıda yuva bulunması gerekir. Bir kuluçkada 4-6 adet yumurta yaparlar, kuluçka süresi 13-14 gündür. Yavrular üç ay içerisinde ergin renklerine kavuşurlar ve üreme eğilimi gösterirler. Bu dönemden dokuz aylık yaşa kadarki aralıkta yavrular cinsiyet grupları halinde ayrı barındırılmalıdır.

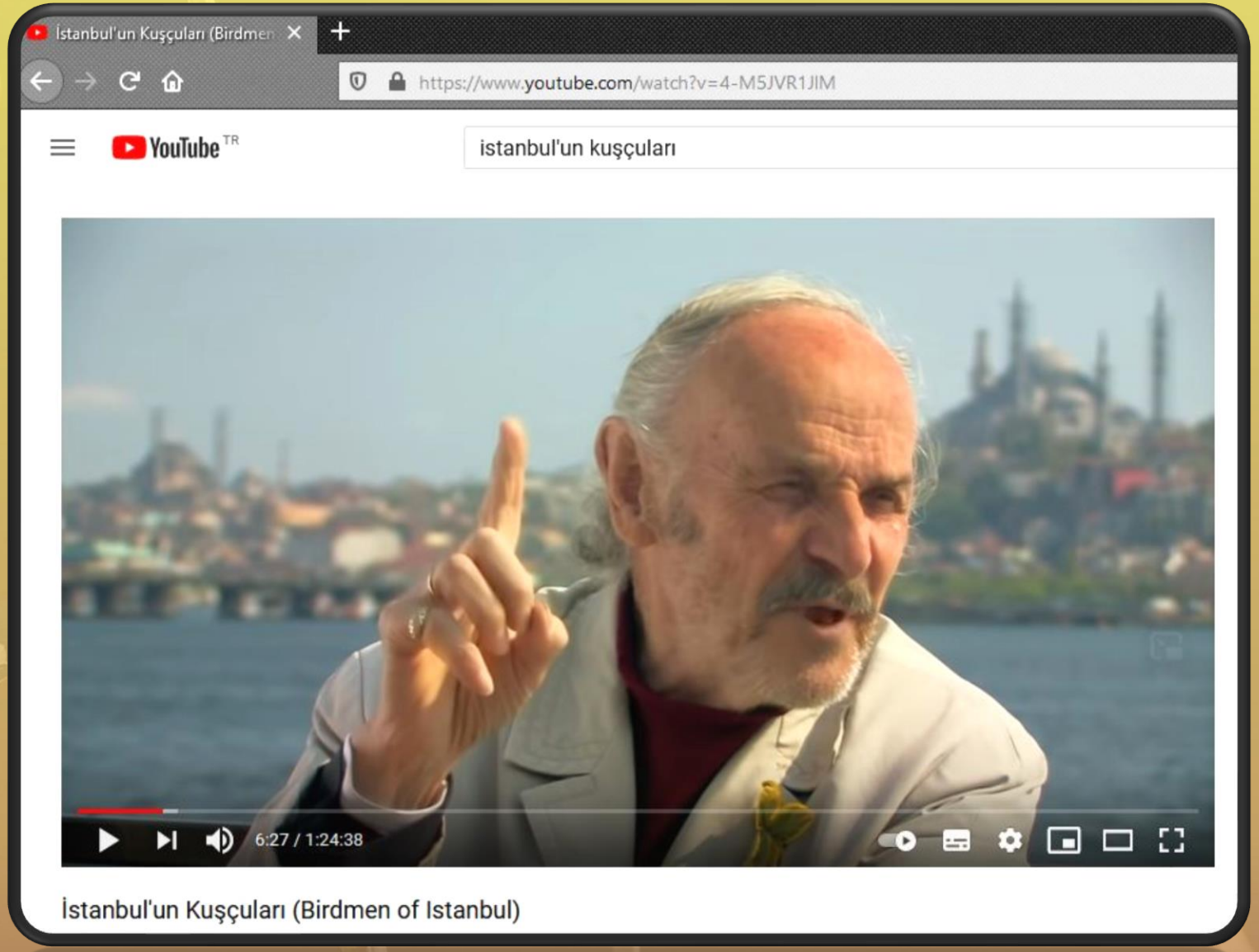

Veteriner Fakültesi Hayvan Beslemesi ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı



Güvercin ve Kumruların Beslenmesi

Veteriner Fakültesi Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı








TÜRKİYE
2002
TR
№ 04892
POSTA GÜVERCİNİ









Güvercinlerin Beslenmesi



Güvercinlerin beslenme gereksinimleri yıl boyunca değişiklik göstermektedir. Dolayısıyla güvercinlerin beslenmelerinde kullanılan tane yem karışımları da bu değişimlere uydurulmalıdır. Güvercinlerin yaşamında yıl boyunca görülen fizyolojik dönemler şunlardır:

1. Üreme ve yavru büyütme dönemi
2. Performans dönemi (uçuş, gösteri)
3. Tüy dökümü dönemi
4. Kış durgunluğu dönemi

İyi bir güvercin yemi karışımında proteinler, karbonhidratlar, yağlar, vitaminler ve mineraller dengeli bir şekilde bulunmalıdır. Yem karışımlarında kullanılan taneler çimlenme yeteneklerini kaybetmemiş olmalıdırlar. Bu durum yem kalitesinin bir ölçüsüdür. Güvercin yemi karışımlarında kullanılabilecek yemler ve besin madde içerikleri çizelgelerde verilmiştir.

Güvercinlerin Beslenmesi

Baklagiller

Bu yemler proteince zengin yemlerdir. Protein gereksinimi büyüme ve tüy değiştirme döneminde artar.

Yem	Protein, %	Karbonhidrat, %	Yağ, %	Selüloz, %
Fasulye	25,4	48,2	1,5	7,1
Mercimek	22,0	50,4	1,2	3,5
Bezelye	22,9	53,1	1,2	6,1
Soya Fasulyesi	35,7	27,5	17,0	4,8
Fiğ	23,0	50,2	1,5	6,0

Güvercinlerin Beslenmesi

Tahıllar

Bu yemlerde ağırlıklı olarak karbonhidrat bulunur. İyi yem karışımların temel kısmını oluştururlar.

Yem	Protein, %	Karbonhidrat, %	Yağ, %	Selüloz, %
Yulaf	11,2	63,6	5,2	10,2
Darı	10,5	65,2	3,5	1,8
Buğday	13,2	67,7	2,0	1,8
Mısır	7,1	67,0	4,0	2,2
Arpa	10,4	66,3	1,8	4,5

Güvercinlerin Beslenmesi

Yağlı Tohumlar

Kısmen proteince zengin yağlı tohumlardır. Karışımlara az miktarda katılmalıdırlar. Fazla verilmeleri zararlıdır.

Yem	Protein, %	Karbonhidrat, %	Yağ, %	Selüloz, %
Kenevir	19,3	17,9	32,2	16,6
Kanola	19,9	16,8	44,2	6,3
Keten	23,3	21,6	30,8	9,4

Güvercinlerin Beslenmesi

Aşağıdaki tabloda güvercin yemi karışımlarında hangi yemlerin ne oranlarda bulunmalarının uygun olacağı gösterilmiştir.

Yem	Ortalama	En Az	En Fazla
Fasulye	% 10	% 5	% 25
Mercimek	% 10	% 5	% 30
Bezelye	% 10	% 5	% 25
Soya Fasulyesi	% 6	% 4	% 15
Fiğ	% 40	% 10	% 70
Yulaf	% 20	% 5	% 40
Darı	% 10	% 5	% 20
Buğday	% 8	% 5	% 20
Mısır	% 5	% 2	% 10
Arpa	% 5	% 1	% 25
Kenevir	% 2	% 1	% 5
Kolza	% 2	% 1	% 6
Keten	% 5	% 1	% 10

Güvercinlerin Beslenmesi

Güvercin başına verilecek yem miktarı, canlı ağırlıkları dikkate alınarak küçük ırklarda ortalama 20-30 g, orta büyüklükte ırklarda 35-50 g ve büyük yada ağır ırklarda 40-60 g'dır.

Yem karışımındaki tüm tanelerin yenmelerini sağlamak amacıyla günde iki kez yemleme tavsiye edilmektedir. Verilen yem kuşlar tarafından 15-20 dakikada tüketilmelidir. Eğer bu süre sonunda halen yemlikte yem kalıyorsa yem miktarı biraz azaltılmalıdır.

Yem tüketimini bulmanın diğer bir pratik yolu onları bir gün aç bırakıp daha sonra yiyebildikleri kadar yem vermektir. Açken bir seferde yenen miktarın 1/3'ü sabah, kalan 2/3'ü ise akşam verilmelidir. Buna karşın yeni yem yemeye başlayan yavruların önünde yem sürekli bulundurulmalıdır. Yavrular büyüdükçe haftadan haftaya yem miktarı azaltılmalı ve bunun sonunda yavrularda da günde iki kez yemlemeye geçilmelidir.

Güvercinlerin Beslenmesi

Tüm hayvanlarda olduğu gibi güvercinlerde de yem miktarı ve dengeli beslenme çok önemlidir. Özellikle kapalı koşullarda yetiştirilen kuşların her zaman önlerinde yemin bulundurulması kuşların yağlanmasına neden olur. Yağlanma kuşlarda üreme problemlerine yol açabildiği gibi özellikle uçucu kuşlarda uçuş performansını olumsuz olarak etkilemektedir.



Kumruların Beslenmesi













Psittasinler

-Papağanlar
-Kakadular
-Paraketler
-Loriler









Psittasinler

-Papağanlar







Psittasinler

-Kakadular









Psittasinler

-Paraketler







Psittasinler

-Loriler





İÇERİK

1. Beslenme hakkında genel bilgiler
   a. Temel besin madde gereksinimleri
   b. Başlıca kullanılan yemler
2. Dengeli beslenme ve önemi
3. Faydalı ve zararlı yem maddeleri
4. Yemleme ve yemleme ekipmanları
5. Beslenmeye bağlı oluşan bazı hastalıklar ve davranış bozuklukları



1. Beslenme Hakkında Genel Bilgiler

Doğal ortamlarında beslenme

Kafes ortamında beslenme (jako, kakadu, amazon, macaw - oyun, vakit geçirme)





a. Beslenme gereksinimleri

Beslenme gereksinimlerinin hesaplanmasındaki güçlükler

Temel beslenme gereksinimleri

✓Enerji (tahıllar, yağlar, şeker)

✓Protein (baklagiller, yağsız et ve süt ürünleri)

✓Vitamin (doğal ve sentetik vitamin kaynakları)

✓Mineral (kireç taşı, DCP, yumurta kabuğu, mürekkep balığı kemiği vb.)

✓Su

•Mamalar, kurabiyeler, krakerler ve ÖDÜLLER



b. Başlıca yemler

-Bitkisel kökenli yemler
  - -Tane yemler
  - -Meyve ve sebzeler
  - -Yeşil bitkiler
  - -Yağlar
  - -Öğütülmüş tahıllar

-Hayvansal kökenli yemler
  - -Kurtlar, eklembacaklılar
  - -Yumurta
  - -Et ve et ürünleri
  - -Küçük omurgalılar

-Mineral yemler
  - -Mürekkep balığı kemiği
  - -Yumurta kabuğu
  - -Midye kabuğu
  - -Vitamin ve mineraller vb.



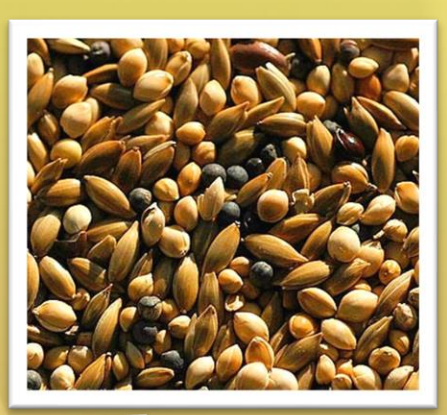





Tane Yem Karışımları

Muhabbet kuşu

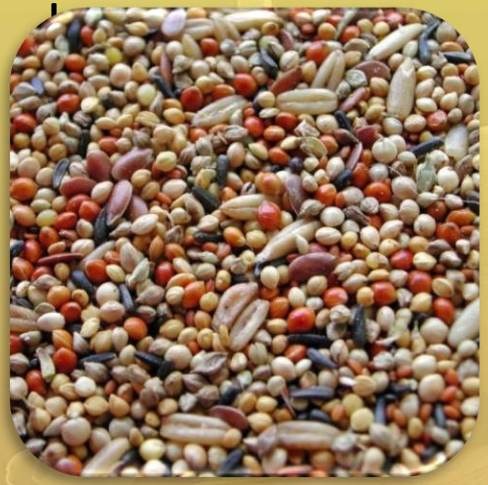

Paraket



Papağan karışımı



2. Dengeli Beslenme ve Önemi

Sadece hazır yem beslenme için yeterli değildir

Tek yönlü besleme (ayçiçeği tohumu)

PELET YEMLER (%50-60)+sebze+meyveler

Aşırı yağlı, içinde koruyucu ve/veya doğal olmayan katkılar içeren yemler - karaciğer yağlanması

Şekerli, tuzlu ve yapay katkılar (gıda boyaları vs.) içeren yemler, alerjik reaksiyonlar ve dermatitler

2. Dengeli Beslenme ve Önemi

Tane karışımlarının yoksun olduğu başlıca besin maddeleri	
Vitaminler	A, D, E, K, biotin, folik asit, pantotenik asit, riboflavin
Mineraller	Kalsiyum, fosfor, sodyum
İz mineraller	Selenyum, demir, bakır, çinko vb.
Amino asitler	Lizin, metiyonin
Lif	Kolay eriyebilen ve yapısal karbohidratlar
Vitamin ön maddeleri	Beta-karoten
Yağ asitleri	Omega yağ asitleri



3. Faydalı ve Zararlı Yem Maddeleri

Aşırı şekerli, tuzlu, küflü, bayat, kavrulmuş tohumlardan kaçınılmalıdır.

Piyasada hazır olarak ithal ve yerli yemler satılmakta olduğu gibi, büyük papağanlar için %60-70 ayçiçeği, yulaf, buğday, mısır, yer fıstığı ve kabak çekirdeği tohumu ile elde karışımlar hazırlanabilir.

Küçük papağanlar için ise %40 darı, %20 kanarya yemi, %10 yulaf, %20 ayçiçeği ve % 10 nijer ve kenevir uygun tohum karışımıdır.



3. Faydalı ve Zararlı Yem Maddeleri

Bu noktada kullanılan tüm tohumların ilaçlanmamış, koruyucu madde eklenmemiş, böceklenmemiş ve bayat olmaması şarttır.

Tazeliğine emin olunmayan (birbirine yapışmış, küflü, çürük) hazır yemler, tohumlar verilmemelidir.

Tohumların tazeliğini ölçmek için filizlendirme yapılabilir. Tanelerin en az yarısı filizleniyorsa yemin taze olduğu kabul edilir.

Filizlenmiş taneler değerli bir yem olup hazırlanması oldukça kolaydır. Buğday, yulaf, mısır ve ayçiçeği filizleri her zaman verilebilir.

3. Faydalı ve Zararlı Yem Maddeleri

Bunların dışında verilen taze ağaç dalları papağanın kemirerek gagasının uzamasına engel olur, can sıkıntısını önler ve değerli bir besin maddesi kaynağıdır.

Ancak dalların zararlı olmayan ağaçlardan (leylak, kavak, dut, meşe, fındık, ıhlamur vb.) seçilmesine, ilaçlanmamış ve yol kenarındaki egzoz gazlarından etkilenmemiş olmasına dikkat edilmelidir.

- Kesinlikle verilmemesi gereken maddeler:

✓Avokado (toksik etkili)
✓Çikolata (teobromin, kakao toksisitesi)
✓Ham bal (yüksek düzeyde botulizm)
✓Kafein (kardiak stres ve ölüm)
✓Alkol (düşük dozları bile ölümcüldür)
✓Tuz/şeker (böbrek yetmezliği, obezite, karaciğer yağlanması)

4. Yemleme ve Yemleme Ekipmanları

Yemlerin ve suyun tazeligi, temizliği kesinlikle kontrol edilmelidir. Bozuk, küflü ve bayat yemler verilmemelidir.





5. Beslenmeye Bağlı Oluşan Hastalıklar ve Davranış Bozuklukları

Isırma, bağırma, tüy yolma bozukluğu

Afrika gri papağanlarında kalsiyum yetmezliği

Karaciğer yağlanması







Evcil Papağanların Duruş ve Hareketlerinin Değerlendirilmesi

Görünüm	Durum
Tüyleri vücuduna yapışık:	Kuş sağlıklıdır ve kendini iyi hissediyordur.
Kabarık Tüyler:	Kısa süreli olması kendini iyi hissediyor olduğunu - uzun süreli olması kuşun kendini rahat hissetmediğini gösterir ki, bu durumda kuş mutlaka gözlemlenmelidir.
Bacaklarını germesi:	Genelde bu kendini iyi hissettiği anlamına gelir, genleştiği ve genişlediği için. Ancak sürekli sırf aynı bacağını gerip genişletiyorsa bu ağrısı var anlamına da gelebilir.
Kafası tüylerinin arasında:	Rahatının yerinde olduğunun belirtisidir ve özellikle bunun yanında mırıldanıyorsa da aynı zamanda uyumak istiyordur.

Evcil Papağanların Duruş ve Hareketlerinin Değerlendirilmesi

Tek ayaküstünde durması:	Eğer bunun yanında mırıldanıp konuşuyorsa sakinlik belirtisidir. Bunun dışındaki durumlarda diğer ayağın yaralı olup olmadığı mutlaka kontrol edilmelidir.
İki kanadını da yanlara doğru indirmesi:	Heyecanlanma veya korkma belirtisidir. Çiftleşme isteğini gösteren davranış
Kanatları yukarıya kalkık tutması:	Kuş için çok sıcak olmuşsa vücut sıcaklığını bu şekilde düşürür. Bu hareket kısa süreli yapılıyorsa bu halinden memnun olduğunun ifadesidir.
Tüylerini kabartıp silkelemesi:	Bedenen ve ruhsal bir gevşemedir.
Tüylerini didiklemesi:	Vücut bakımını gerçekleştiriyordur ki bu durumda tüylerini tek tek gagasından geçirir. Ama bunu sık sık yapıyorsa bunun sebebi maytlar olabilir. Bunu önlemek için kafes ve kuş parazitlere karşı spreyle ilaçlanmalıdır.

Evcil Papağanların Duruş ve Hareketlerinin Değerlendirilmesi

Eğer havayı ısırıyorsa:	Bu durumda tüyleri yapışmışsa ve boynunu uzatarak duruyorsa ya sancısı vardır ya da korkmuştur.
Gagasını sonuna kadar açması:	Eğer bunu yaparken iyi durumda görünüyorsa bu rahat bir esneme anlamını taşır.
Kesik kesik soluması:	Obezite ya da tiroit büyümesine bağlı olabilir.
Sürekli hapşırıyor ve öksürüyorsa, boynunu uzatarak ayağı ile sıkarak sıvazlıyorsa veya sıkıyorsa, zor uçuyorsa ve nefes aldığında vikleyen sesler çıkıyorsa:	Hava kesesi mantarları. Doğrudan vücut tüylerine uygulanan etkili antimikotik sprey ile spreyleme yapılmalıdır. Bu durumda üşüttüğünü düşünerek sıcak ortam sağlanması ve antibiyotik tedavisine başlanması hatalıdır.